

LIETUVOS 5-8 KLASIŲ MOKINIŲ STEAM (GAMTOS MOKSLŲ – BIOLOGIJOS) OLIMPIADA

Olimpiados tikslas, uždaviniai, rengėjai, organizavimo tvarka ir vertinimas

STEAM 5-8-tų klasių mokinių olimpiados tikslas – nuo ankstyvojo mokyklinio amžiaus skatinti mokinius holistiškai mąstyti, domėtis gamtos mokslais, bei sugebėti juos integruoti

Olimpiados uždaviniai:

- ugdyti mokinių pažintinius interesus, praktinius įgūdžius bei gebėjimus;
- skatinti mokinius kritiškai mąstyti, kūrybiškai ir savarankiškai veikti.

Taip pat siekiama:

- motyvuoti 5-8-tų klasių mokinius domėtis gamtos mokslais ir siekti karjeros šioje srityje.
- ugdyti mokinių mokslinį raštingumą ir holistinį mąstymą, pasirengimą tolesniam mokymuisi ir praktinei veiklai;
- įvertinti formalaus ir neformalaus ugdymo(s) įtaką mokinių pasiekimams;

Olimpiados rengėjai – Klaipėdos universitetas, Lietuvos rajonų ir miestų savivaldybės, Vakarų Lietuvos regiono pedagogai.

OLIMPIADOS ORGANIZAVIMO TVARKA

Lietuvos 5-8 klasių mokinių STEAM olimpiada organizuojama trimis etapais:

- **I-aji etapas** pagal mokyklinį turinį rekomenduojama rengti mokyklose. Šiam olimpiados atrankos etapui vadovauja mokyklų administracija ir dalyko mokytojai, dalyvius skatina mokykla.
- **II-asis etapas** vyksta rajonuose ir miestuose. Jį organizuoja savivaldybės paskirti atsakingi komitetai ir / ar asmenys (pvz. rajonų ar miestų biologijos mokytojų metodinio būrelio taryba, Švietimo centrai), kurie užtikrina dalyvių užduočių sprendimo skaidrumą. Prisijungimas prie užduočių yra atsiunčiamas vasario 1 d. 7:00 savivaldybės paskirtam atsakingam asmeniui ir etapas yra vykdomas vasario 1 d. per pirmą pamoką (mokyklose numatytu pirmos pamokos metu). Olimpiados skaidrumą gali prižiūrėti mokyklos darbuotojai. Rajonų ir miestų

organizaciniai komitetai pateikia II-ojo etapo vertinimo suvestines doc ar excel formatu. Olimpiados rengėjai asmens duomenis naudoja tik olimpiados tikslais ir saugo vieną mėnesį po olimpiados.

- **III-ąjį etapą** organizuoja Klaipėdos universitetas. Etape dalyvauja daugiausiai taškų (balų) II-ame etape surinkę atskirų 5, 6, 7 ir 8 klasių visų dalyvavusių savivaldybių mokiniai, gavę iš KU organizatorių atskirą pakvietimą. Esant galimybėms, III etapas vyks kontaktiniu būdu (Herkaus Manto g. 90, PC „Studlendas“, Klaipėda), nesant galimybėms – nuotoliniu būdu. Visi olimpiados III etapo dalyviai gauna dalyvio pažymėjimus. Olimpiados nugalėtojai ir juos paruošę mokytojai yra apdovanojami diplomais ir organizatorių bei rėmėjų atminimo dovanomis.

Mokytojams, paruošusiems mokinius III-iam etapui, olimpiados metu organizuojami seminarai, o jų pabaigoje išduodami pažymėjimai.

Olimpiados vertinimas

III-ojo etapo vertinimo pirmininką ir vertintojus skiria olimpiados organizavimo komitetas. Pirmininkas vertintojus supažindina su užduočių struktūra ir vertinimo kriterijais. Užduotys yra vertinamos taškais. Kiekvieno olimpiados dalyvio rezultatai yra surašomi tam skirtame vertinimo lape.

Olimpiados testų rengimas ir užduočių struktūra

5-6-ų ir 7-8-ų klasių STEAM turinio pagrindą sudaro biologijos kartu su gamtinės geografijos, fizikos, chemijos, matematikos, technologijų disciplinos temos bei bendramoksliniai dalykai: ekologija, etnologija, sveika gyvensena, vartotojo kultūra – ugdantys mokinių sociokultūrinę sampratą.

Olimpiados testai ir užduotys rengiamos laikantis tam tikros testų ir užduočių rengimo struktūros. Jomis siekiama patikrinti dalyvių holistines gamtamokslines žinias ir supratimą bei atskleisti gebėjimus. Testai parengti valstybine lietuvių kalba ir atitinka kalbos taisyklingumo reikalavimus. Visi dalyviai, nežiūrint jų kalbinės mokymosi aplinkos, užduotis sprendžia bendra tvarka.

Testą gali sudaryti šie klausimai ir užduotys:

- pasirenkamojo atsakymo klausimai. Atsakydami į juos mokiniai turi pasirinkti vieną teisingą atsakymą iš kelių pateiktų;
- trumpojo atsakymo klausimai. Atsakinėdami juos mokiniai turi pateikti / suformuluoti atsakymą patys vienu žodžiu ar žodžių junginiu (bet neaiškina, kaip gavo atsakymą);
- išsamaus atsakymo ir paaiškinimo klausimai. Šio tipo klausimai reikalauja pateikti atsakymą ir jį paaiškinti, išsakyti savo nuomonę ir ją pagrįsti;
- esė (reflektavimo) tipo užduotyse mokinių prašoma sukurti rišlų, stilistiškai laisvą arba remiantis pateiktais teiginiais ir sąvokomis – tekstą, kuriam būtų būdingas dalykinis kontekstas;

- struktūruotos užduotys susideda iš pasirenkamojo atsakymo, trumpojo atsakymo ir išsamaus atsakymo dalių. Šiomis užduotimis siekiama išsamiai analizuoti vieną reiškinį / objektą ar sąvoką įvairiais aspektais;
- kiti – tai klausimai, kuriuos būtų sunku priskirti kuriam nors tipui. Į juos mokinys turi atsakinėti remdamasis bendraisiais gebėjimais ir patirtimi, pvz., „užbaigti sakinius“, „įrašyti vietoje taškų“, „pildyti lentelę“, „nustatyti seką / eiliškumą“, „sunumeruoti pagal svarbumą“, „nurodyti rodyklėmis“, „nubraižyti schemą“, „baigti piešti piešinių“ ir panašiai;
- praktinės užduotys – susideda iš užduoties aprašymo, hipotezės kėlimo, priemonių pasiėmimo, užduoties atlikimo, rezultatų surašymo į lentelę ir išvados(-ų).

